

А. К. СОЛОДЕНКО, В. П. ПОГРЕБНЯК, О. В. ДАШКОВСЬКА

НАЦІОНАЛЬНЕ АГЕНТСТВО ІЗ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЯКОСТІ ВИЩОЇ ОСВІТИ – ДОВГИЙ ШЛЯХ СТВОРЕННЯ

Досліджується процес створення Національного агентства із забезпечення якості вищої освіти (далі НАЗЯВО) як важливої складової механізму формування і надійного функціонування системи забезпечення якості вищої освіти (Система якості), трьох її підсистем: внутрішнього і зовнішнього забезпечення якості освітньої діяльності і якості вищої освіти та якісної діяльності НАЗЯВО. Окреслена роль Нацагентства у Системі якості, визначені негативні наслідки і ризики, що виникли через затримку з його створенням. Аналізуються кроки щодо відновлення Агентства і організації його діяльності.

Ключові слова: агентство, система, якість, освіта, програма, стандарт, акредитація.

А. К. СОЛОДЕНКО, В. П. ПОГРЕБНЯК, Е. В. ДАШКОВСКАЯ

НАЦИОНАЛЬНОЕ АГЕНСТВО ПО ОБЕСПЕЧЕНИЮ КАЧЕСТВА ВЫСШЕГО ОБРАЗОВАНИЯ – ДЛИННЫЙ ПУТЬ СОЗДАНИЯ

Исследуется процесс создания Национального агентства по обеспечению качества высшего образования (далее НАОКВО) как важной составляющей механизма формирования и надежного функционирования системы обеспечения качества высшего образования (Система качества), трех ее подсистем: внутреннего и внешнего обеспечения качества образовательной деятельности и качества высшего образования, а также качественной деятельности НАОКВО. Обозначена роль Нацагентства в Системе качества, определены негативные последствия и риски, возникшие из-за задержки с его созданием. Анализируются шаги по возобновлению Агентства и организации его деятельности.

Ключевые слова: агентство, система, качество, образование, программа, стандарт, аккредитация.

A. K. SOLODENKO, V. P. POGREBNIYAK, E. V. DASHKOVSKAYA

NATIONAL AGENCY FOR THE QUALITY ASSURANCE OF HIGHER EDUCATION – THE LONG WAY TO CREATE

The main characteristic of the results of the fierce social and economic activity, including the educational, is their quality. It applies to the quality of higher education, based on its exclusive role in shaping the intellectual potential of the nation, ensuring the preemptive economic development of the State. Ukraine, having joined the Bologna process and signing Association with the European Union, has committed to reforming higher education, improving its quality. It is defined by the Law of Ukraine "On Higher Education" in 2014 (hereinafter - the Law), which complies with European quality standards and is accentuated by the integration of the national High School into the European educational space.

The Creation of a National Agency for the quality assurance of higher education (hereinafter - the Agency) is a critical step in building quality Systems. European Standards and recommendations it is assumed that for the effective functioning of the system of higher education in each state there should be a system of internal quality assurance and the system of external quality assurance of educational activity and quality of education, which provide higher education institutions and control national quality centers. It was established that in Ukraine the establishment of the Agency took place unreasonably long, during 2015-2019, by inhibiting the development of Quality Systems and limiting the development of the competitive market of educational services at a domestic higher education institution. One reason was the unpreparedness of the national authorities and pedagogical community to change, and the proposed procedures for election and adoption of the Agency members became the subject of manipulation. The second reason was the ambiguity of the status of the Agency, which, on the one hand, had the power of authority and functions inherent to the government, and on the other, its activity, was based on the decision of collegial decisions as a representative public authority. The Beginning of the Agency's work in 2019 allows approving standards of higher education legitimately, to perform accreditation of educational programs, to complete formation of Quality System. The Agency can become an influential state body of management in the field of higher education and science. In this context it is very important to ensure its systemic independence, gain confidence and support of the scientific and pedagogical community.

Keywords: agency, system, quality, education, program, standard, accreditation.

Актуальність теми. Проблема забезпечення якості вищої освіти є важливою і актуальною, оскільки саме вища школа дає глибокі знання та фахові компетентності, формує сучасний світогляд фахівця. Це засвідчують закони України "Про вищу освіту" і "Про освіту", в яких вперше з'явилися окремі розділи, присвячені проблемам забезпечення якості вищої освіти.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Проблеми розбудови у вітчизняній вищій школі Системи якості, створення і організації діяльності НАЗЯВО активно досліджуються науковцями, організаторами вищої освіти, широко обговорюються у педагогічній пресі. Серед дослідників і авторів публікацій Юрій Рашкевич, Олександр Співаковський, Ірина Суслова, Надія Швидчак, науковці Інституту модернізації змісту освіти.

На думку дослідників важливими аспектами проблеми, які потребують додаткового і практичного розв'язання є: невідкладне розгортання практичної роботи Агентства з виконанням покладених на нього функцій і завдань, у тому числі організація системи зовнішнього забезпечення якості; забезпечення ефективної взаємодії з МОН, НМК, науковими структурами; незалежність у прийнятті рішень, їх відкритість; отримання довіри науково-педагогічної громадськості.

Мета. Дослідження стану виконання положень чинного законодавства у сфері вищої освіти щодо формування у вітчизняній вищій школі системи забезпечення якості вищої освіти, створення умов та механізмів ефективного і надійного її функціонування.

Виклад основного матеріалу. Якість – визначальна характеристика результатів будь-якої соціально-економічної діяльності, у тому числі освітньої. В першу чергу це стосується якості вищої освіти, враховуючи її виключну роль у формуванні інтелектуального потенціалу суспільства, забезпеченні випереджувально-го економічного розвитку держави.

В об'єднаній Європі важливим кроком у підвищенні рівня вищої освіти в регіоні було впровадження програми ERASMUS (1987 рік), метою якої було розширення академічної мобільності та міжуніверситетської кооперації, поглиблення співпраці між закладами вищої освіти та підприємствами, поширення ефективних освітніх технологій, в тому числі, запровадження Європейської кредитно-трансферної системи (ЕКТС). Створення єдиного Європейського простору вищої освіти (ЄПВО, European Higher Education Area), ініційоване Сорбонською [1] та Болонською деклараціями [2], загострило проблему підвищення якості та конкурентоздатності європейської освіти на основі поглиблення міжнародної кооперації, інтенсифікації студентської і викладацької мобільності, розвитку загальноєвропейської системи забезпечення якості. Були розроблені та впроваджені ефективні інструменти: європейські стандарти та рекомендації щодо забезпечення якості в ЄПВО, Європейська мережа забезпечення якості вищої освіти (ENQA), Європейська мережа національних інформаційних центрів з академічного визнання і мобільності (ENIC), Мережа національних центрів академічного визнання (NARIC), Європейський реєстр забезпечення якості (EQAR), міждержавні дослідницькі проекти тощо.

Україна взяла на себе зобов'язання реформувати вищу школу і підвищити якість освіти, приєднавшись у 2005 році до Болонської декларації та підписавши Асоціацію з Євросоюзом. Основним законодавчим актом, який в основному відповідає європейським стандартам якості і акцентований на євроінтеграцію, є Закон України “Про вищу освіту” 2014 року (далі Закон) [3]. Він спрямований на модернізацію вітчизняної вищої школи, її інтеграцію у європейський і міжнародний освітній простір. Основні його положення направлені на підвищення рівня освітньої діяльності університетів через надання їм академічної та фінансової автономії, модернізацію освітнього процесу шляхом впровадження нових стандартів вищої освіти (надалі СВО), розроблення на їх основі освітніх програм і в кінцевому результаті – на підвищення якості вищої освіти.

Вперше на законодавчому рівні визначені поняття якості вищої освіти як рівня здобутих особою знань, умінь, навичок, інших компетентностей та якості освітньої діяльності як рівня організації освітнього процесу у закладах вищої освіти (далі ЗВО), що забезпечить здобуття особами якісної вищої освіти на основі нових знань. Передбачено створення Системи якості, Національного агентства із забезпечення якості вищої освіти (далі НАЗЯВО) та відповідних механізмів реалізації (технологічних, економічних, етичних тощо).

Створення НАЗЯВО – критично важливий крок в розбудові Системи якості. Річ у тім, що європейськими стандартами та рекомендаціями щодо забезпечення якості вищої освіти, остання редакція яких була прийнята на конференції міністрів освіти країн – членів Болонського процесу в Єревані у 2015 році, передбачається, що для ефективного функціонування системи вищої освіти в кожній державі повинна існувати система внутрішнього забезпечення якості. Одночасно має існувати й система зовнішнього забезпечення якості освітньої діяльності та якості освіти, яку забезпечують національні центри якості.

Законом визначено, що вітчизняна Система якості має три складові:

- 1) внутрішнє забезпечення якості освітньої діяльності та якості вищої освіти;
- 2) зовнішнє забезпечення якості освітньої діяльності навчальних закладів та якості вищої освіти;
- 3) забезпечення якості діяльності НАЗЯВО та акредитованих ним незалежних установ оцінювання якості.

Внутрішнє забезпечення якості організують ЗВО через:

- створення необхідного кадрового потенціалу, навчально-методичного, матеріально-технічного та інформаційного забезпечення, інших ресурсів для організації освітнього процесу;

- здійснення щорічного моніторингу результатів діяльності учасників освітнього процесу та їх регулярне оприлюднення, періодичний перегляд освітніх програм;

- підвищення кваліфікації педагогічних, наукових і науково-педагогічних працівників;

- створення інформаційно-комунікаційних систем для ефективного управління освітнім процесом, інформування про освітні програми, ступені вищої освіти та кваліфікації;

- систему академічної та наукової доброчесності.

Його ефективність оцінює НАЗЯВО чи інший незалежний акредитований орган.

Зовнішнє забезпечення якості освітньої діяльності ЗВО та якості наданої ними вищої освіти має базуватися на періодичних перевірках і оцінюванні ефективності внутрішнього забезпечення якості за розробленими НАЗЯВО критеріями та рекомендаціями, доступному і прозорому звітуванні. До утворення Агентства акредитацію спеціальностей, освітніх програм, інші функції забезпечення якості освіти здійснювало Міністерство, що за європейськими стандартами означає відсутність реального зовнішнього забезпечення якості. Якісна діяльність НАЗЯВО та акредитованих ним установ забезпечується розробленням ефективних критеріїв і процедур контролю якості, наявністю необхідних ресурсів, незалежністю діяльності, відкритістю рішень і підзвітністю. Очевидно, що НАЗЯВО як новий орган управління у сфері вищої освіти повинен відігравати визначальну роль у створенні ефективної Системи якості, розвитку ринку якісних освітніх послуг, впровадженні механізму здорової конкуренції у вищій школі.

Про це свідчать такі його повноваження:

- надання пропозицій МОН щодо переліку спеціальностей, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти;
- проведення ліцензійної експертизи;
- розроблення Положення про акредитацію освітніх програм;
- розроблення критеріїв та оцінка якості освітньої діяльності ЗВО;
- участь у розробленні методології та методики створення СВО і СОД, їх погодження;
- акредитація освітніх програм;
- інституційна акредитація закладів освіти;
- атестація наукових кадрів;
- акредитація спеціалізованих вчених рад;
- впровадження доброчесності в освітній та науковій діяльності.

Законом, який набув чинності з 1 вересня 2014 року, встановлювалось, що члени НАЗЯВО обираються з'їздами представників закладів вищої освіти різних форм власності, органів студентського самоврядування, Національною та галузевими академіями наук і роботодавцями, а його персональний склад і Секретаріат затверджує Уряд.

Кабінет Міністрів України на засіданні 15 квітня 2015 року прийняв рішення про утворення НАЗЯВО, затвердив його Статут. Постанова набрала чинності 1 вересня 2015 року [4].

Відповідно до прийнятих процедур, у травні-червні 2015 року відбулися всеукраїнські з'їзди представників вищих навчальних закладів державної форми власності (675 делегатів), комунальної форми власності (117 делегатів), приватної форми власності (118 делегатів), органів студентського самоврядування (147 делегатів), загальні збори і засідання президій Національної та п'яти галузевих академій наук, засідання Спільного представницького органу об'єднань організацій роботодавців, на яких було обрано більшість членів Агентства. Кабінетом Міністрів України 27 липня 2016 року затверджено персональний склад НАЗЯВО, визначено граничну чисельність працівників та штатний розпис [5], а 31 серпня 2016 року Сергій Храпаний призначений керівником Секретаріату.

9 вересня 2016 року на II Всеукраїнському з'їзді вищих навчальних закладів державної форми власності відбулися довибори двох членів Національного агентства із забезпечення якості освіти, замість тих, повноваження яких були припинені згідно із Законом України від 14 червня 2014 року № 1415-VIII "Про внесення змін до Закону України "Про вищу освіту" щодо Національного агентства із забезпечення якості освіти" [6]. 18 жовтня 2016 року було проведено перше засідання НАЗЯВО, а 21 жовтня на черговому засіданні, яке виявилось останнім в обраному складі, відбулися вибори Голови Нацагенства.

НАЗЯВО доручалось протягом шести місяців від дня утворення сформувати та подати на затвердження МОН єдиний перелік спеціальностей на засадах поєднання чинного переліку спеціальностей, за якими здійснюється підготовка фахівців у вищих навчальних

зкладах, з чинним переліком спеціальностей, за якими проводиться захист дисертацій на здобуття наукових ступенів кандидата наук і доктора наук, присудження наукових ступенів і присвоєння вчених звань, взявши за основу останній. Проте це доручення, як і багато інших реалізовані не були у зв'язку з тим, що створення та організація роботи НАЗЯВО постійно гальмувались. Стало очевидним, що вітчизняні органи управління і педагогічна громадськість не були підготовлені до змін. У результаті запропоновані процедури обрання членів НАЗЯВО, їх затвердження стали об'єктом маніпуляцій.

Другою причиною був неоднозначний статус НАЗЯВО, яке, з одного боку, наділялось владними повноваженнями та функціями, притаманними органу влади, а з іншого, його діяльність ґрунтувалась на прийнятті колегіальних рішень як представницького громадського органу. Тобто, реалізація окремих повноважень МОН ставилась у залежність від діяльності фактично консультативно-громадського органу. Частково зазначена вище неоднозначність була усунута прийнятим Верховною Радою Законом України "Про внесення змін до Закону України "Про вищу освіту" щодо Національного агентства із забезпечення якості вищої освіти", який висуває додаткові вимоги до членів НАЗЯВО та передбачає їх затвердження КМУ [7]. Цим Законом фактично розблоковано процес запуску діяльності НАЗЯВО. Крім означених вище причин на затримку зі створенням Агентства вплинули також чисельні скандали, пов'язані з обвинуваченням окремих його членів у корупції, плагіаті, такими, що підлягають люстрації тощо. Колишній міністр Сергій Квіт публічно засудив процедуру виборів при формуванні складу НАЗЯВО та вимоги до кандидатів. Слід зазначити, що і в самому Законі закладена "прихована необов'язковість" створення Нацагенства: пунктом 5 (абзац 3) статті 13 "Повноваження центрального органу виконавчої влади у сфері освіти та науки" зазначається право МОН самостійно розв'язувати питання, які потребують погодження з НАЗЯВО, якщо воно у встановлений термін не виконало свої повноваження.

Таким чином, процес створення НАЗЯВО затягнувся більше ніж на чотири з половиною роки. За цей час стало зрозуміло, що корінь проблеми в системі формування його складу через систему з'їздів, яка створювала можливість для маніпуляцій цими представницькими органами з боку чиновників міністерства. Останнє доклато максимум зусиль для утримання Нацагенства в орбіті свого впливу через введення слухняних виконавців своєї волі. Такий підхід докорінно суперечив усталеній світовій практиці, коли структури подібні до НАЗЯВО створювалися як незалежні й рівновіддалені від усіх бюрократичних та політичних впливів [8].

Як результат, НАЗЯВО стало одним із найскладніших в реалізації нововведень модернізації вищої освіти, найслабшою ланкою у розбудові Системи якості. Воно не розпочало свою діяльність повною мірою, як було передбачено Законом, і перестало існувати з набуттям чинності Законом України "Про освіту" [9].

Проблемами забезпечення якості вищої освіти опікуються, як і раніше, кілька підпорядкованих МОН установ: Український центр оцінювання якості освіти, Акредитаційна комісія, Державна служба якості освіти. Закон України “Про освіту” змінив норми та процедури формування Нацагентства і надав шанс реанімувати його. В основу був покладений принцип обрання членів НАЗЯВО конкурсною комісією на експертній основі. 31 січня 2018 року Уряд затвердив персональний склад Конкурсної комісії з відбору нових членів НАЗЯВО. Серед 9 її членів 4 – представники європейських організацій та 5 представників асоціації студентів, роботодавців, МОН України, національних академій наук. Комісія розробила Положення про конкурс, сформулювала кваліфікаційні вимоги до кандидатів. З 1 по 31 жовтня 2018 року проводилась реєстрація документів для участі у конкурсі до складу НАЗЯВО. До Конкурсної комісії загалом надійшло 119 заявок які планувалось розглянути на її засіданні у грудні.

В грудні 2018 року було обрано та затверджено персональний склад НАЗЯВО [10]. Серед 23 його членів: 8 – представники державних ЗВО, 1 – приватних ЗВО; 1 – комунальних ЗВО, 2 – студентства, 3 – роботодавців; 2 – Національної академії наук, по 1 – Національних академій наук: педагогічних, аграрних, мистецтв, правничих, медичних. Передбачається, що після оперативного і відкритого проведення всіх необхідних процедур, Агентство уже у 2019 році візьме на себе виконання регуляторних і контрольних функцій у сфері забезпечення якості вищої освіти таких, як акредитація ЗВО, спеціалізованих вчених рад та освітніх програм, реалізацію інших завдань, визначених законодавством [11].

21 січня 2019 року відбулося перше засідання НАЗЯВО, на якому було обрано голову – Сергія Квіта, директора Центру забезпечення якості освіти Національного університету “Києво-Могилянська академія”. Хронологія утворення в Україні НАЗЯВО приведена в таблиці 1. На черговому засіданні 28 березня 2019 року [12] було обговорено проект Положення про акредитацію освітніх програм, затверджено структуру і штатний розпис Секретаріату, Порядок надання і підтвердження статусу національного ЗВО, Концепцію стратегії Нацагентства, Порядок оскарження рішень спеціалізованої вченої ради про присудження наукового ступеня. На цьому ж засіданні були затверджені склад комітетів Нацагентства і їх голови: Апеляційний комітет (Іван Назаров); Комітет з питань етики (Сергій Квіт); Комітет з питань акредитації освітніх програм, незалежних установ оцінювання якості та інституційної акредитації (Богдан Моркляник); Комітет з питань оцінювання якості вищої освіти (Микита Євстіфеев); Комітет з питань діяльності та акредитації спеціалізованих вчених рад (Андрій Бутенко); Комітет з питань стандартів та економіки вищої освіти (Олена Колесникова).

Висновки.

1) Початок роботи НАЗЯВО у 2019 році дає можливість легітимно затвердити СВО, провести акре-

Таблиця 1. Хронологія утворення НАЗЯВО

21.01.2019	2 засідання НАЗЯВО “другого скликання”
27.12.2018	розпорядження КМУ “Про затвердження персонального складу НАЗЯВО”, № 1063
05.12.2018	обрано 22 членів НАЗЯВО
1-31.10.2018	проведення конкурсу з відбору
18.09.2018	оголошено конкурс з відбору членів НАЗЯВО
31.08.2018	затверджена процедура проведення конкурсу
31.01.2018	затверджено персональний склад Конкурсної комісії з відбору членів НАЗЯВО
25.09.2017	Закон України “Про освіту”, №2145-VIII
21.10.2016	засідання НАЗЯВО з обрання Голови (не було затвердження КМУ)
18.10.2016	1 засідання НАЗЯВО “першого скликання”
09.09.2016	II Всеукраїнський з’їзд представників вищих навчальних закладів державної форми власності з довиборів двох членів НАЗЯВО
31.08.2016	Сергій Храпаций призначений керівником Секретаріату (розпорядженням КМУ від 31. 08.2016 №636)
21.06.2016	наказ Міністерства освіти і науки “Деякі питання діяльності НАЗЯВО”, №700
14.06.2016	Закон України “Про внесення змін до Закону України “Про вищу освіту” щодо НАЗЯВО”, №1415-VIII
05.-06.2015	вибори членів НАЗЯВО
15.04.2015	Пост. КМУ “Про утворення НАЗЯВО”, №244
01.07.2014	Закон України “Про вищу освіту”, №1556- VII

дитацію освітніх програм, завершити формування в Україні Системи якості. Важливо, щоб подальша його робота була спрямована в першу чергу на виконання завдань і функцій, передбачених чинним законодавством. Адже багаторічна затримка діяльності Нацагентства стала ключовим фактором, що гальмував формування Системи якості, розвиток конкурентного ринку освітніх послуг у вітчизняній вищій школі. **2) Виходячи** із аналізу функцій і повноважень, покладених на Агентство, воно може стати впливовим державним органом управління у сфері вищої освіти і науки. У цьому контексті дуже важливо забезпечити його системну незалежність, отримати довіру і підтримку науково-педагогічної спільноти. **3) Враховуючи**, що термін чинності новоствореного складу НАЗЯВО становить три роки (2019-2021рр.), часу для виконання визначених Законом завдань і функцій залишається небагато. Адже 2019 рік, очевидно, піде на розбудову структури, ресурсної бази, створення нових методик. Необхідно як найшвидше перейти від вирішення процедурних питань і розробки методик до реальної роботи з погодження СВО, акредитації освітніх програм, ліцензійної експертизи та інституційної акредитації, виконання інших важливих завдань.

Список літератури

1. *Harmonization of the architecture of the European higher education system* (Sorbonne Declaration). URL: <http://www.ehea.info/cid100203/sorbonne-declaration-1998.html> [in Paris, Sorbonne]. (1998, May, 25).
2. *The European Higher Education Area* (Joint Declaration of the European Ministers of Education). URL: https://www.eurashe.eu/library/bologna_1999_bologna-declaration-pdf/ [in Bologna, Italy]. (1999, June, 19).
3. Закон України Про вищу освіту: прийнятий 1 липня 2014 року №1556 (Верховна Рада України). Відомості Верховної Ради України, 2014, № 37-38, ст.2004.
4. Постанова Кабінету Міністрів України Про утворення Національного агентства із забезпечення якості вищої освіти: прийнятий 15 квітня 2015 року № 244 (Кабінет Міністрів України). Офіційний вісник України, 2015, № 36, С. 23, ст. 1070, код акта 76729/2015.
5. Постанова Кабінету Міністрів України Деякі питання діяльності Національного агентства із забезпечення якості вищої освіти: прийнятий 27 липня 2016 року № 567 (Кабінет Міністрів України). Офіційний вісник України, 2016, № 70, С. 7, ст. 2352, код акта 83025/2016.
6. Закон України Про внесення змін до Закону України «Про вищу освіту» щодо Національного агентства із забезпечення якості вищої освіти: прийнятий 14 червня 2016 року № 1415-VIII (Верховна Рада України). Офіційний вісник України, 2016, № 54, С. 12, ст. 1880, код акта 82400/2016.
7. Погребняк В.П., Дашковська О.В., Солоденко А.К. Якість вітчизняної вищої освіти: система і механізми забезпечення. *Проблеми освіти*. Київ: ІМЗО. 2018, вип. 89. С. 195 - 206.
8. Ірина Суслова Що змінить новий закон «Про освіту» в роботі НАЗЯВО. URL: <https://blog.liga.net/user/isuslova/article/28056> (дата звернення 07.09.2017).
9. Закон України Про освіту: прийнятий 25 вересня 2017 №2145-VIII (Верховна Рада України). Офіційний вісник України, 2017, № 78, С. 7, ст. 2392, код акта 87438/2017.
10. Розпорядження Кабінету Міністрів України Про затвердження персонального складу НАЗЯВО: прийнятий 27 грудня 2018 р. №1063-р (КМУ). Урядовий кур'єр, 2019, № 7.
11. Юрій Рашкевич НАЗЯВО починає роботу – Уряд затвердив склад Агентства, що забезпечуватиме якість вищої освіти в Україні. URL: <https://mon.gov.ua/ua/news/nazyavo-pochinaye-robotu-uryad-zatverdiv-sklad-agentstva-sho-zabezpechuvatime-yakist-vishoyi-osviti-v-ukrayini> (дата звернення 27.12.2018).
12. Третє засідання Національного агентства із забезпечення якості вищої освіти 28.03.2019 року. URL: <https://www.facebook.com/nazyavo> (дата звернення 28.03.2019).
4. *Postanova Kabinetu Ministriv Ukrainy Pro utvorennia Natsionalnoho ahentstva iz zabezpechennia yakosti vyshchoi osvity: pryiniaty 15 kvitnia 2015 roku № 244* (Kabinet Ministriv Ukrainy). [Resolution of Cabinet of Ministers of Ukraine about formation of the National agency from providing of quality of higher education activity from April 15 2015, № 244 (Cabinet of Ministers of Ukraine)]. *Ofitsiyni visnyk Ukrainy* [Official Bulletin of Ukraine], 2015, № 36, p. 23, st. 1070, kod akta 76729/2015.
5. *Postanova Kabinetu Ministriv Ukrainy Deiaki pytannia diialnosti Natsionalnoho ahentstva iz zabezpechennia yakosti vyshchoi osvity: pryiniaty 27 lypnia 2016 roku № 567* (Kabinet Ministriv Ukrainy). [Resolution of Cabinet of Ministers of Ukraine is Some questions of activity of the National agency from roviding of quality of higher education activity from July 27 2016, № 567 (Cabinet of Ministers of Ukraine)]. *Ofitsiyni visnyk Ukrainy* [Official Bulletin of Ukraine], 2016, № 70, p. 7, st. 2352, kod akta 83025/2016.
6. *Zakon Ukrainy Pro vnesennia zmin do Zakonu Ukrainy «Pro vyshchu osvitu» shchodo Natsionalnoho ahentstva iz zabezpechennia yakosti vyshchoi osvity: pryiniaty 14 chervnia 2016 roku № 1415-VIII* (Verkhovna Rada Ukrainy). [Law of Ukraine on making alteration in Law of Ukraine «Onhigher education» in relation to the National agency from providing of quality of higher education activity from June 14 2016, № 1415 – VIII (Verkhovna Rada of Ukraine)]. *Ofitsiyni visnyk Ukrainy* [Official Bulletin of Ukraine], 2016, № 54, p. 12, st. 1880, kod akta 82400/2016.
7. Pogrebnyak V.P., Dashkovska O.V., Solodenko A.K. *Jakist' vitchyznjanoi vyschoji osvity: sistema i mehanizmy zabezpechennja* [The quality of native higher education: the system and mechanisms of provision]. *Problemy osvity* [Education problems]. Kyiv: IMZO. 2018, issue 89. pp. 195-206.
8. Iryna Suslova *Scho zminyut' novyj zakon «Pro osvitu» v roboti NAZ-JaVO* [What will change the new law «On Education» in the work of the NAQA]. URL: <https://blog.liga.net/user/isuslova/article/28056>. (accessed 07.09.2017).
9. *Zakon Ukrainy Pro osvitu: pryiniaty 25 veresnia 2017 №2145- VIII* (Verkhovna Rada Ukrainy). [Law of Ukraine on education activity from September 25 2017, №2145 – VIII (Verkhovna Rada of Ukraine)]. *Ofitsiyni visnyk Ukrainy* [Official Bulletin of Ukraine], 2017, № 78, p. 7, st. 2392, kod akta 87438/2017.
10. *Rozporiadzhennia Kabinetu Ministriv Ukrainy Pro zatverdzhennia personalnoho skladu NAZJaVO: pryiniaty 27 hrudnia 2018 r. №1063-r* (KMU). [Order of Cabinet of Ministers of Ukraine about claim of thepersonal composition of НАЗЯВО activity from December 27 2018, №1063-p (Cabinet of Ministers of Ukraine)]. *Uriadovyi kurier* [Governmental courier], 2019, № 7.
11. Jurij Rashkevych *NAZJaVO pochynaje robotu – Urjad zatverdyv sklad Agentstva, scho zabezpechuvatime yakist' vyschoji osvity v Ukraini* [NAQA starts work - The Government has approved the composition of the Agency, which will ensure the quality of higher education in Ukraine]. URL: <https://mon.gov.ua/ua/news/nazyavo-pochinaye-robotu-uryad-zatverdiv-sklad-agentstva-sho-zabezpechuvatime-yakist-vishoyi-osviti-v-ukrayini> (accessed 27.12.2018).
12. *Tretye zasidannja Nacional'nogo agentstva iz zabezpechennja yakosti vyschoji osvity 28.03.2019 roku* [Third meeting of the National Agency for the Quality Assurance of Higher Education 28.03.2019]. URL: <https://www.facebook.com/nazyavo> (accessed 28.03.2019).

References (transliterated)

1. *Harmonization of the architecture of the European higher education system* (Sorbonne Declaration). URL: <http://www.ehea.info/cid100203/sorbonne-declaration-1998.html> [in Paris, Sorbonne]. (1998, May, 25).
2. *The European Higher Education Area* (Joint Declaration of the European Ministers of Education). URL: https://www.eurashe.eu/library/bologna_1999_bologna-declaration-pdf/ [in Bologna, Italy]. (1999, June, 19).
3. *Zakon Ukrainy Pro vyshchu osvitu: pryiniaty 1 lypnia 2014 roku №1556* (Verkhovna Rada Ukrainy). [Law of Ukraine on higher education activity from July 1 2014, №1556. (Verkhovna Rada of Ukraine)]. *Vidomosti Verkhovnoi Rady Ukrainy* [Statements of Verkhovna Rada of Ukraine], 2014, № 37-38, st.2004.

Надійшла 28.05.2019

Відомості про авторів / Сведения об авторах / About the Authors

Солоденко Алла Костянтинівна (Солоденко Алла Константиновна, Solodenko Alla Kostyantynivna) – магістр менеджменту освіти, методист вищої категорії, Державна наукова установа «Інститут модернізації змісту освіти»; м. Київ, Україна; ORCID: <https://orcid.org/0000-0002-7103-1862>; e-mail: sallusika@gmail.com

Погребняк Віталій Петрович (Погребняк Виталий Петрович, Pogrebnyak Vitaly Petrovich) – кандидат технічних наук, професор, старший науковий співробітник, Державна наукова установа «Інститут модернізації змісту освіти»; м. Київ, Україна; ORCID: <https://orcid.org/0000-0002-3315-7122>; e-mail: v.osvita@imzo.gov.ua

Дашковська Олена (Дашковская Елена Владимировна, Dashkovskaya Olena Volodimirivna) – кандидат хімічних наук, доцент, старший науковий співробітник, Державна наукова установа «Інститут модернізації змісту освіти»; м. Київ, Україна; ORCID: <https://orcid.org/0000-0003-3289-8858>; e-mail: v.osvita@imzo.gov.ua

Вісник Національного технічного університету «ХПИ».